

XVIII. évfolyam 1. szám 2019

STATISZTIKAI JELENTÉSEK
NÖVÉNYVÉDŐ SZEREK ÉRTÉKESÍTÉSE, 2018

**Növényvédő szerek értékesítése, 2018
XVIII. évfolyam 1. szám 2019**

Megjelenik évente
2019. április 18.

Szerkesztő

Bábáné Demeter Edit

Szerző

Medináné Lázár Virgilia
lazar.virgilia@aki.gov.hu

Kiadó

Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3–5.
Telefon: (+36 1) 217-1011
Fax: (+36 1) 217-4469
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://asir.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

Ezen kívül figyelmébe ajánljuk az Agrárstatisztikai Információs Osztály adatgyűjtéseinek összefoglalóit, amelyek áttekintik a főbb gazdasági folyamatokat és statisztikai eredményeket.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Publikációs Csoport
publikacio@aki.gov.hu
Telefon: (+36 70) 501-1156

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Növényvédő szerek értékesítése	3
Információ az adatgyűjtésről	3
Általános tudnivalók a növényvédő szer forgalmazásról	3
Összefoglaló	4
Értékesítés és felhasználás	6
Külkereskedelem	8
Főbb mezőgazdasági inputok árváltozása	10

Növényvédő szerek értékesítése

Információ az adatgyűjtésről

Az adatgyűjtés a 2016. évi CLV. statisztikai törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet előírásai szerint kötelező, figyelemmel a 1185/2009/EK-rendeletre. Az adatok összesítése után a kiadvány évente egyszer jelenik meg. A statisztikai jelentés célja, hogy a hazai növényvédőszer-forgalomról (mennyiségbeli, értékbeni) átfogó képet nyújtsunk a szakmai érdeklődők számára. Az Agrárgazdasági Kutató Intézet (AKI) az Országos Statisztikai Adatfel-

vételi Program (OSAP) keretében gyűjti az információkat. Az AKI, illetve annak jogelődje az 1980-as évek közepétől kéri be az adatokat az adatszolgáltatásra kijelölt növényvédőszer-kereskedőktől. 2018. tárgyévre 152 növényvédőszer-forgalmazással foglalkozó vállalkozás lett kijelölve, amelynek 83,6 százaléka küldte be a tárgyidőszakra vonatkozó forgalmi adatait. Az adatgyűjtés során a beérkezett adatok csak a mezőgazdasági végfelhasználóknak értékesített peszticidek volumenét és forgalmi értékét tartalmazzák.

Általános tudnivalók a növényvédőszer-forgalmazásról

Hazánkban 2018-ban mintegy 1100-féle engedélyezett növényvédő szer volt forgalomban, amelyből a gyomirtó szerek aránya volt a legnagyobb (36 százalék). Ezt követi a gombaölő szerek csoportja, amely 29 százalékot tett ki. A rovarölő szerek terméklistája a forgalmazott szerek 12 százalékát adta. A gazdák közel 50-féle csávázószerből választhattak (4 százalék), amelyek nagy része gomba- és rovarölő szer volt. Az egyéb szer kategóriába tartoznak a különböző állományjavító, bio-, növekedést szabályozó, rágcsálóirtó-, atka- és csigaölő, csírázásgátló szerek, valamint faszékező és egyéb segédanyagok (19 százalék).

A növényvédő szereket felhasználásuk és a környezetre gyakorolt hatásuk alapján veszélyességi kategóriákba sorolják. Ezek alapján az I. és a II. forgalmi kategóriájú szerek értékesítése, vásárlása és felhasználása engedélyköteles, illetve szaktudáshoz kötött. A III. forgalmi kategóriájú szerek felhasználásához nem szükséges szakképesítés és engedély.

A beérkezett és feldolgozott adatok (szersoros – 100-féle növényvédő szer) a teljes éves forgalmazott volumennek és annak összes forgalmazott értékének mintegy 35 százalékát fedi le. Az AKI minden évben felülbírálja az előző évben a legnagyobb mennyiségben forgalmazott szerek listáját és az alapján választja ki a következő évre vonatkozó és megfigyelés alá tartozó szerek csoportját. 2018-ban 10 szernek járt le a türelmi időszaka (értékesítésre vonatkozóan), amelyből 5 vegyszert, változó lejáratú idővel, de legkésőbb 2018. november 30-ig lehetett felhasználni, 5-öt pedig a szavatossági idő lejártáig. 36-féle szer volt 2018-ban kereskedelmi forgalomban, amelynek a tárgyidőszakban lejárt az érvényessége, ebből 22 terméket lehetett 2018 végéig forgalomba hozni, a fennmaradó szereket pedig felváltva, de legkésőbb 2019. október végéig. 4 termék (Luzindo, Santana 1G, Cheyenne 1G és Monceren G) felhasználási lehetősége 2018 decemberével megszűnt.

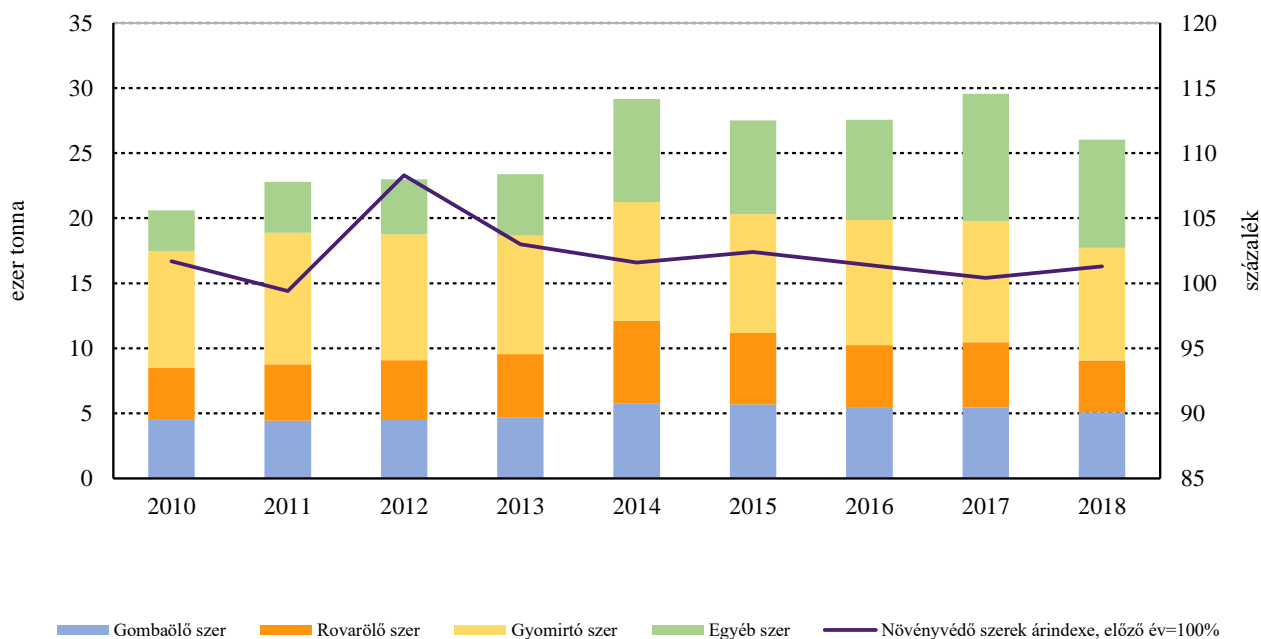
Összefoglaló

A növényvédő szerek felhasznált volumene 2018-ban 11,2 százalékkal visszaesett 2017-hez képest, értékben pedig mintegy 8 százalékos csökkenés volt tapasztalható. A legnagyobb mértékben a rovarölő szerek forgalmazott mennyisége (-20,2 százalék) esett vissza a tárgyévben az előző évhez képest, majd ezt követték az egyéb szerek (-14,6 százalék), a gyomirtók (-7,2 százalék) és a gombaölők (-6,8 százalék) (1. táblázat, 2. ábra).

Herbicidek közül 2018-ban is a legnagyobb mennyiségben a Fozát 480 szert (III. forgalmazási kategória, szabad forgalmú) használták a gazdák, hasonlóan az előző évhez. A Fozát 480 a gyommentesítés mellett állományszárításra is alkalmas, illetve szinte minden növénykultúrában alkalmazható. A második helyre a

Gardoprim Plus Gold (II. forgalmi kategória, engedélyköteles) került, amelyet kukorica, napraforgó és cirok gyomirtó szereként permeteztek ki a termelők. A gombaölő szerek közül a kéntartalmú szerek iránt volt a legnagyobb a kereslet, azon belül is a Kumulus S (III. forgalmazási kategória, szabad forgalmú) szert vették a leginkább, amely lisztharmat és levéllikasztó betegség ellen hatásos elsősorban az őszi kalászosok, a borszőlő, a paradicsom és egyes korán virágzó gyümölcsfák esetében. Az egész éves növényvédőszer-forgalom 7,5 százalékát a talajfertőtlenítő szerek (Force 1,5 G, III. forgalmazási kategória, szabad forgalmú) adták, a rovarölőknek pedig mintegy a felét.

1. ábra: A növényvédőszer-értékesítés alakulása Magyarországon

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

1. táblázat: Növényvédőszer-értékesítés szercsoportonkénti alakulása

Megnevezés	2017	2018	2018/2017 (%)
Értékesített növényvédő szer	29 558	26 067	88,2
Ebből: Gombaölő szer	5 446	5 076	93,2
Rovarölő szer	5 024	4 008	79,8
Gyomirtó szer	9 325	8 647	92,8
Egyéb szer	9 762	8 334	85,4

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

Az inszekticidek közül a két legnagyobb tavaszi szántóföldi kultúrában használatos szerből fogyott a legnagyobb volumen (Kentaur 5 G, I. forgalmi kategória, engedélyköteles), a teljes rovarölők forgalmának mintegy 20 százalékát tette ki. A megfigyelt egyéb

szerek közül a rágcsálóirtásra használatos Redentinből (I. forgalmi kategória, engedélyköteles) fogyott a legtöbb, amely a kategória forgalmának 2,7 százalékát adta.

2. táblázat: Növényvédőszer-értékesítés szercsoportonkénti alakulása (2015–2018)

Megnevezés	Értékesítés közvetlen mezőgazdasági felhasználóknak	
	tonna	millió HUF
Gombaölő szer		
2015. év	5 699	27 416
2016. év	5 418	30 992
2017. év	5 446	29 846
2018. év	5 076	27 712
Rovarölő szer		
2015. év	5 491	17 753
2016. év	4 834	18 190
2017. év	5 024	18 332
2018. év	4 008	15 699
Gyomirtó szer		
2015. év	9 121	49 531
2016. év	9 607	45 893
2017. év	9 325	50 270
2018. év	8 647	45 551
Egyéb szer		
2015. év	7 215	10 211
2016. év	7 726	10 628
2017. év	9 762	10 342
2018. év	8 334	10 897
Összesen		
2015. év	27 528	104 912
2016. év	27 541	106 858
2017. év	29 558	108 791
2018. év	26 067	99 860

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

Értékesítés és felhasználás

A peszticidek 2018. évi nettó árbevétele 99,8 milliárd forint volt, ami 8 százalékkal múlta alul a 2017. évi bevételt. A különböző hatásmechanizmusú szerek értékesítési árait vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a gyomirtó szerek átlagára 2 százalékkal csökkent, a gombaölőké nem változott, a rovarölőké 7, míg az egyéb szereké 23 százalékkal emelkedett.

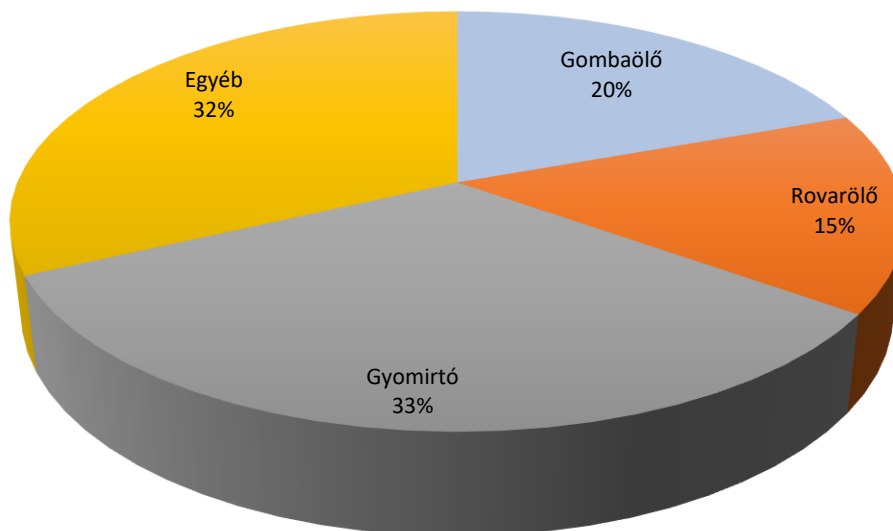
A növényvédő szerek felhasználását éves szinten elsősorban az adott vegetációs időszak időjárása határozza meg, ezt követi az évek óta tapasztalt fertőzések, illetve kártevők megjelenésének időszaka, illetve ennek várható kártétele. A gazdák egyre inkább arra törekcsenek, illetve a forgalmazók adatai is azt tükrözik, hogy szívesebben juttatnak ki egyszerre többféle, hatásmechanizmusában is eltérő szert, hiszen ezzel nagymértékben csökkenhetők a termelés költségei. A peszticidek felhasználásának többféle módja van,

ezek közül a legismertebbek: granulátum (száraz) kiszórása, csávázás, beöntözés, csalétkezés, kenés, injektlálás, tönkkezés.

Az értékesített volumen alapján 2018-ban a tíz legnagyobb kereskedő az éves forgalom 83 százalékát lefedte. 2015 óta a Top 5 cég sorrendje az értékesített mennyiség alapján nem változott. A 6–10. helyen ugyanaz a három cég található változó sorrendben, a fennmaradó két helyen pedig mindig más cég helyezkedik el. Van olyan forgalmazó, amely 2015-ben még bekerült a Top 10-es csoportba, azonban 2018-ra visszaszorult a 46. helyre.

A felhasználás arányait a 2. ábra szemlélteti, a legnagyobb mértékben 2018-ban a gyomirtó szerekre (33 százalék) volt igény, ezt követi sorrendben az egyéb szerek (32 százalék), a gombaölő szerek (20 százalék), valamint a rovarölő szerek (15 százalék) forgalma.

2. ábra: A növényvédő szerek értékesített mennyiségének megoszlása 2018-ban

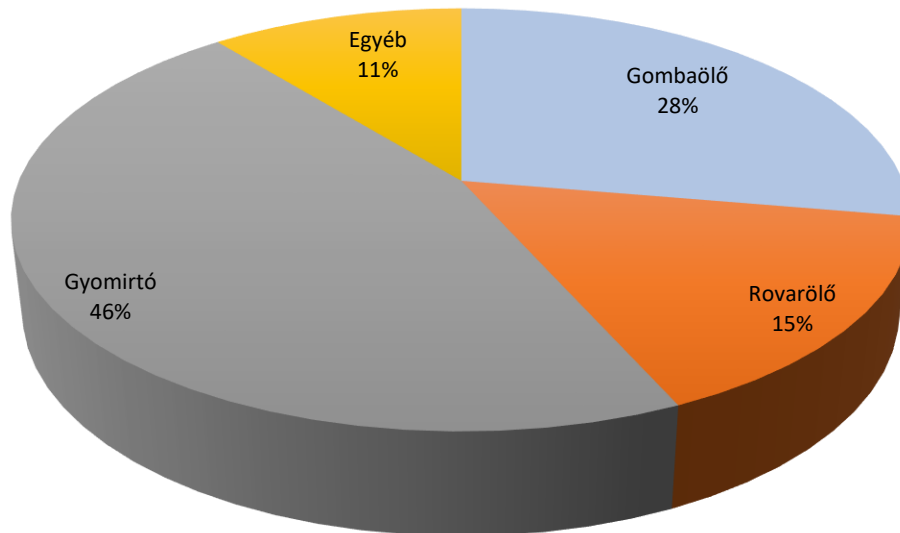

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

Amennyiben a forgalmazás összértékét vesszük alapul (3. ábra), abban az esetben az arányok a következőképpen alakultak: herbicidek (46 százalék), fungicidek (28 százalék), inszekticidek (15 százalék) és

egyéb szerek (11 százalék). A fenti adatok alapján megállapítható, hogy a peszticidek közül a gombaölők egységnyi ára volt a legnagyobb, míg az egyéb szereké a legalacsonyabb 2018-ban.

3. ábra: A növényvédő szerek értékesített összértékének megoszlása 2018-ban

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztály

Külkereskedelem

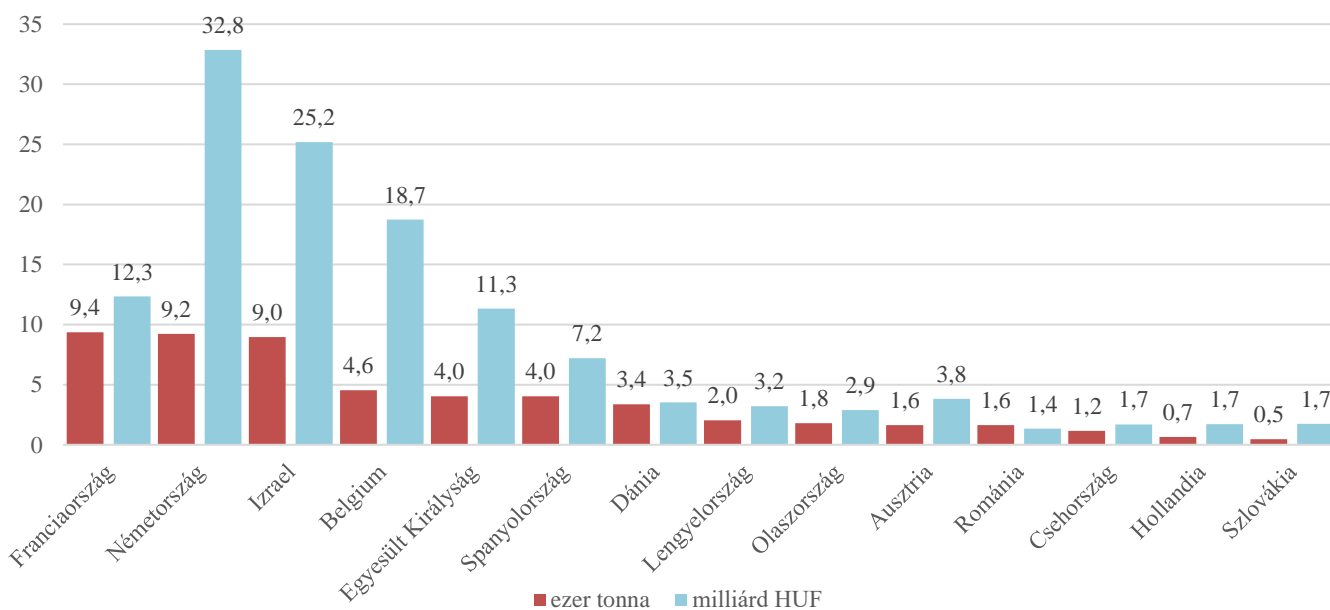
A külkereskedelmi forgalom alapján megállapíthatjuk, hogy 2018-ban a növényvédőszer-import volumene 6,3 százalékkal növekedett, míg az exporté 2,3 százalékkal csökkent 2017-hez képest. A tárgyévben 55,8 ezer tonna növényvédő szert hoztak be az országba 133,4 milliárd forint értékben. Az elmúlt nyolc év forgalmi adatai alapján (2010–2018) hazánk elsősorban importorientált a növényvédő szerek tekintetében, egyedül 2017-ben haladta meg az export volumene az importot 0,6 százalékkal. Az export értéke a tárgyévben 167,7 milliárd forint volt, amely 25,7 százalékkal haladta meg az import árbevételét.

A behozatali és a kiviteli oldalon is átrendeződtek

valamelyest az országok rangsorai az előző évhez képest. A behozatali oldalon 2018-ban az első két helyen továbbra is Franciaország, Németország található, tavalyhoz képest Izrael megelőzte Belgiumot a behozatali mennyiséget tekintve. Mellettük elsősorban európai uniós célországok állnak a rangsorban. Románia az elmúlt évben még a 18. helyen állt, míg idén a 11. helyre került, Szlovénia pedig egy helyet visszaesett a 14.-ről a 15. helyre (4. ábra).

Németországból 32,8 milliárd forint értékben importált hazánk növényvédő szert, ezt követte Izrael (25,2 milliárd HUF) és Belgium (18,7 milliárd HUF) importja.

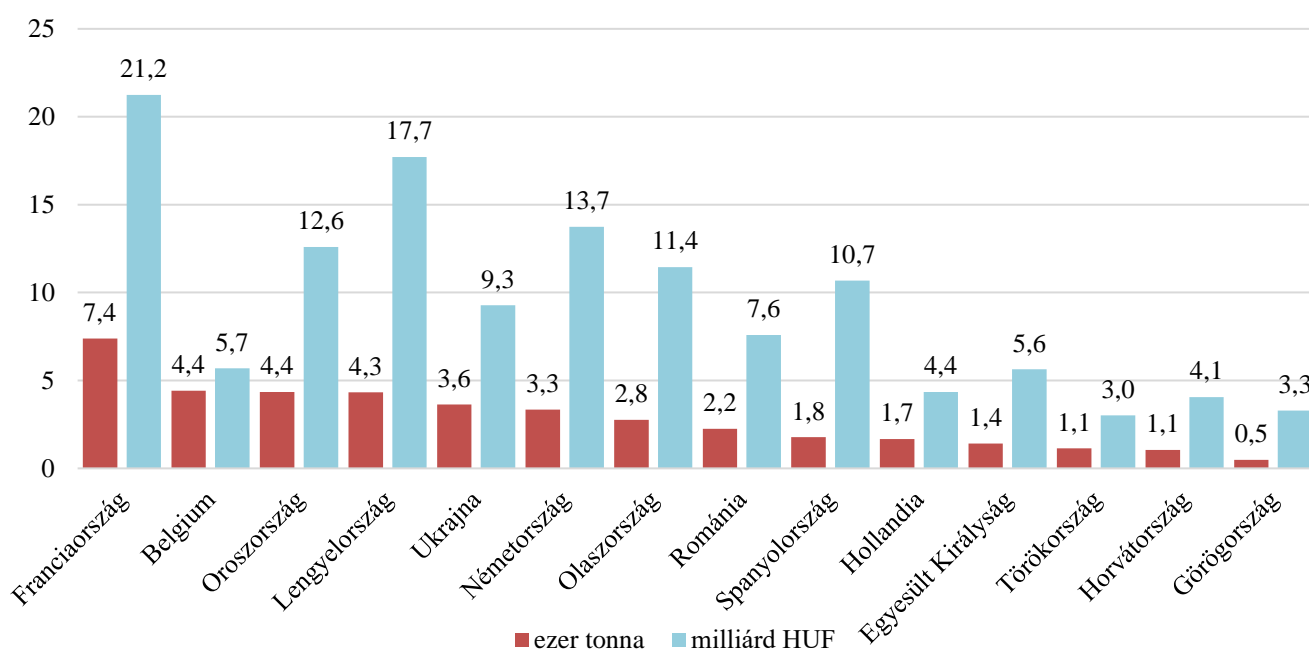
4. ábra: Magyarország növényvédőszer-importjának alakulása a fontosabb származási helyek szerint 2018-ban

Forrás: KSH-adatok alapján készült az AKI Agrárstatisztikai Információs Osztályán

5. ábra: Magyarország növényvédőszer-exportjának alakulása a fontosabb célországok szerint 2018-ban

Forrás: KSH-adatok alapján készült az AKI Agrárstatisztikai Információs Osztályán

A kiviteli oldalon is Franciaország végzett a dobogó első fokán 2018-ban hasonlóan az import volumenhez (5. ábra), ezután Belgium holtversenyben Oroszországgal szerezte meg az előkelő második, illetve harmadik helyet. Németország a hatodik helyre szorult az előző évi 3. helyről, Olaszország az idén is a 7. helyen végzett. Ausztria a TOP 14-ből kiszorult,

helyette Horvátország a 13. lett a rangsorban. Oroszország 2016-ban még csak az 5. helyen állt, tavaly már megszerezte a második helyet, idén pedig szintén dobogós helyre került. Franciaország 21,2 milliárd forint értékben importált hazánkból növényvédő szert, ezt követte Lengyelország (17,7 milliárd HUF) és Németország (13,7 milliárd HUF) exportja.

3. táblázat: Magyarország növényvédőszer-exportja és -importja 2010–2018 között

Év	Import		Export	
	ezer tonna	milliárd HUF	ezer tonna	milliárd HUF
2010	31,0	59,4	17,1	36,6
2011	36,9	69,3	19,7	45,2
2012	36,9	74,4	21,3	52,2
2013	36,9	85,4	23,1	58,0
2014	44,7	103,6	27,3	74,5
2015	47,1	113,2	40,0	104,1
2016	45,4	107,7	41,7	107,5
2017	52,5	122,5	52,8	173,3
2018	55,8	133,4	51,6	167,7

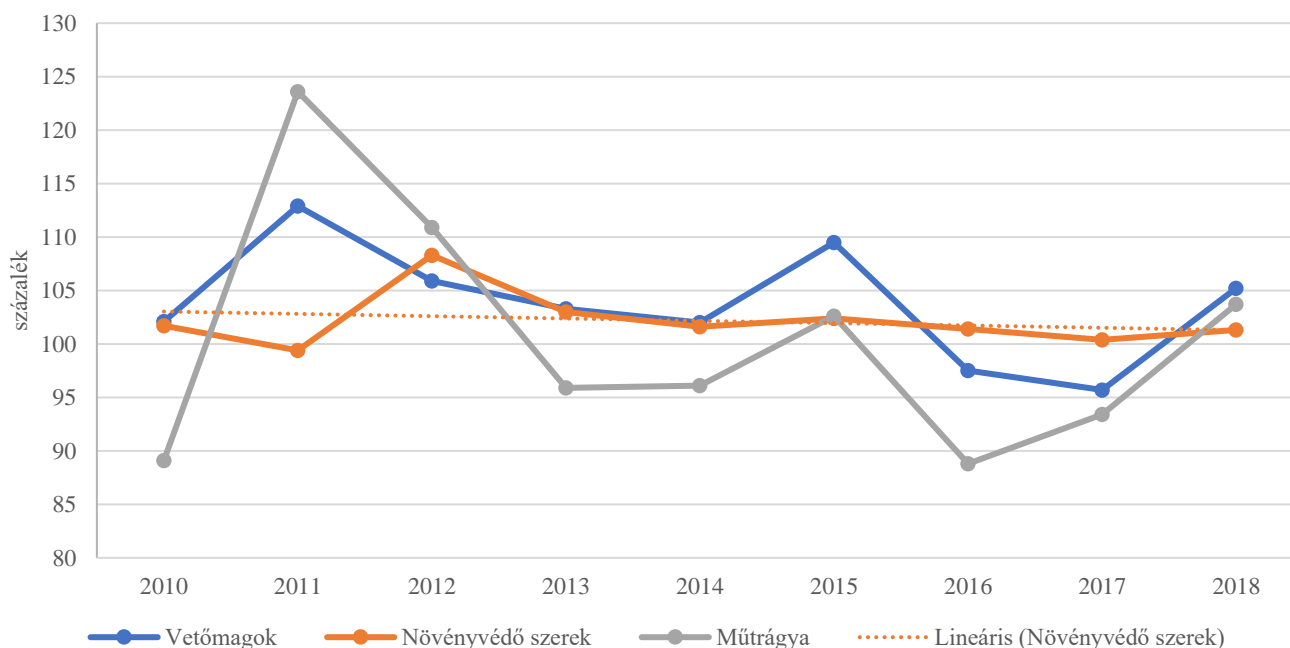
Forrás: KSH-adatok alapján saját szerkesztés (beleértve: patkányirtók, rovarcsapdák és minden egyéb szer, amely az általunk megfigyelt 4 kategóriába nem tartoznak bele)

Főbb mezőgazdasági inputok árváltozása

A mezőgazdasági termékek termelői ára 2018-ban 2,7 százalékkal, a ráfordítás árszintje pedig 4,8 százalékkal emelkedett az előző évhez képest a KSH publikált adatai szerint. A növénytermesztési és kertészeti termékek termelői ára 5,8 százalékkal növekedett, míg az élő állatok és állati termékek ára 2,2 százalékkal

csökkent. A mezőgazdasági inputok közül a növényvédő szerek ára 1,3 százalékkal volt magasabb a tárgyévben, mint 2017-ben. A műtrágyák költségei 3,7 százalékkal, a vetőmag ára 5,2 százalékkal emelkedett 2018-ban az előző évhez képest (6. ábra).

6. ábra: A mezőgazdasági ráfordítások árindexei 2010–2018 között (előző év=100%)

Forrás: KSH-adatok alapján készült az AKI Agrárstatisztikai Információs Osztályán

4. táblázat: A szántóföldi növénytermesztésben legnagyobb mennyiségben használt növényvédő szerek értékesítési átlagárai hazánkban

Megnevezés	HUF/kg, HUF/l				Változás (2018/2017), %
	2015	2016	2017	2018	
	egységár				
Gombaölő szerek					
Kumulus S		–	428	438	102,3
Tango Star	7 840	8 000	6 589	6 604	100,2
Cherokee	4 870	5 030	5 081	5 494	108,1
Thiovit Jet		670	750	693	92,4
Vitavax 2000		2 275	2 159	2 281	105,7
Caramba Turbo	7 550	7 514	7 787	7 988	102,6
Pictor SC		22 534	23 306	24 058	103,2
Amistar Xtra		12 652	12 934	13 664	105,5
Wirtouz 52 EC		–	7 979	8 864	111,1
Falcon Pro		–	8 264	8 711	105,4
Gyomirtó szerek					
Fozát 480		869*	1 382	2 142	155,0
Lumax	3 320	3 386	3 456	3 559	103,0
Gardoprim Plus Gold	3 230	3 309	3 364	3 578	106,4
Figaro		908	897	967	107,8
Wing-P	2 690	2 754	2 848	3 245	113,9
Laudis	6 840	7 068	7 192	7 706	107,1
Pulsar 40 SL	11 260	11 567	11 442	12 097	105,7
Roundup Mega		1 752	1 786	1 854	103,8
Reglone Air	6 300	6 346	6 333	5 398	85,2
Racer	5 500	5 564	5 759	6 215	107,9
Dual Gold 960 EC		6 616	6 742	7 140	105,9
Pantera 40 EC		4 946	5 002	5 089	101,7
Successor T		3 156	3 072	3 216	104,7
Rovarölő szerek					
Force 1,5G (talajfertőtlenítő szer)	1 960	2 125	2 071	1 758	84,9
Kentaur 5 G		793	850	880	103,5
Nurelle-D 50/500 EC		6 250	6 394	7 102	111,1
Pyrinex 48 EC		–	3 663	3 718	101,5
Biscaya		14 159	14 544	14 948	102,8
Egyéb szerek					
Redentin	–	–	662	722	109,1
Cycocel 460	–	–	844	944	111,8
Biosol-kálicszappan	–	–	1 782	1 151	64,6
Arvalin-LR	–	–	1 703	1 618	95,0

Forrás: AKI Agrárstatisztikai Információs Osztályon begyűjtött Top 100-as növényvédő szer lista alapján készült, * akciós termék

